

Velkommen til Campus Ås

Dette kartet inviterer deg til en kunstvandring gjennom universitetsområdet, fra Aud Max til Ås gård – eller omvendt. Kunstverk, minnesmerker, byster og sentrale bygninger er markert i kartet.

Alle kunstverk i den nye parkdelen Uraksen – som strekker seg fra Urbygningen til Nordskog – og verk langs stien opp til Ås gård, har egne, korte tekster. Det har også kunst innendørs som er plassert i Bikuben og i tilgjengelige områder i Veterinærbygningen og Veterinærinstituttet. I tillegg er det tatt med to større verk som vendt mot Uraksen og godt synlig fra utsiden, særlig etter solnedgang. Øvrig offentlig tilgjengelig kunst er markert med navn og tittel.

Kunstverkene er montert i forbindelse med bygging og flytting av Veterinærhøgskolen og Veterinærinstituttet. Byggearbeidet og parken sto ferdig i 2021.

I kartet kan du lese en tekst av Kamilla Freyr, som vandrer sammen med deg mens hun reflekterer over det å kunstvandre.

Kartet er utgitt av KORO – Kunst i offentlige rom, i samarbeid med NMBU, i norsk og engelsk utgave.

God vandring!

Campus Ås

Kunsten å kunstvandre

Kunsten å kunstvandre

På Campus Ås finner du ulike skulpturelle uttrykk som innbyr til en kunstvandring som strekker seg fra Carl Nesjars vann- og issskulptur ved Aud Max, opp til Tårnbygningen, over Uraksen og gjennom Nordskog til Steinar Haga Kristensens larvikittskulptur ved Ås gård.

Denne teksten tar for seg vandringen som fenomen. Og som vandringen selv beveger den seg i tid og rom, mellom historier og steder. Det å gå er ikke bare et kroppsarbeid, men en erfaring som er dypt integrert i vår tilstedeværelse og følelse av å høre til. Når vi vandrer, setter vi kroppen vår i verden og kobler den til våre omgivelser. Tiden blir langsommere, og hjernen kan hvile. Vandringen handler om å bevege seg, bli beveget og bli forskjøvet.

Filosofier og kunstnere har lenge sett at det vi *går igjennom*, kan få fart på både sinn og sansning. Gjennom vandring har de ikke bare skapt forbindelser mellom mennesket og dets omgivende rom, men oppfordret oss til å se det ekstraordinære i det kjedelige og trivielle. Det å gå er en hverdagshandling som tar oss vekk fra hverdagen. Historien er full av filosofer som har vandret for å stimulere tenkning. Og de har gjort det på ulike vis. Mange filosofer har vandret alene – i kontemplasjon. Mens Jean-Jacques Rousseau måtte få kroppen i bevegelse «for å få igjen hjernen», fikk Thomas Hobbes innlagt et blekkhus i stokken. Og mens Virginia Woolf «jaktet gatene», foredlet Walter Benjamin kunsten å «flanere» i urbane rom. I alenegang står den *indre* samtalen i sentrum, men selv når vandringen gjøres alene, utlignes den hele tiden av menneskelige bånd. Vi erfarer menneskeskapte veier, stier, arkitektur og kunst. Slik vandrer vi egentlig aldri alene. Andre filosofer har koblet vandringen til det å tenke *sammen*. Inspirert av Sokrates filosoferte Søren Kierkegaard med de han møtte på sin vei – kjente som ukjente – og var opptatt av samtalsens filosofi. Overbevist om at sinnet arbeider best når det er omgitt av distraksjoner og kaos, «menneskebadet» Kierkegaard i Københavns gater og fikk en unik innsikt i menneskesinnet dybder. Enten de vandret alene eller sammen, i kontemplasjon eller i samtale, har vi her å gjøre med filosofer som alle grunnet sine tanker i *kroppsliggjorte* erfaringer. Som Friedrich Nietzsche skrev, bør en ikke skjønke tiltro til en tanke som ikke er født i det fri og under fri bevegelse. Vandringen har også en lang historie som *kunst*, og også kunstnere har vandret alene. I 1967 vandret Richard Long frem og tilbake på et jorde helt til det flatt-rykte gresset fanget sollyset og ble synlig lik en tegnet linje. Mens enkelte kunstnere har latt seg lede av omgivelsene som i en *dérive*, der en legger ut på driftende, ikke-planlagte, raske reiser i ulike landskap, har andre latt seg lede av tilfeldig forbipasserende. Vito Acconci beskrev det å la seg lede av de han møtte på sin vei, som en driftende erfaring der han nesten mistet seg selv. Kanskje var det dette Hamish Fulton ønsket å oppnå da han gjorde kunst av det å *vandre sammen*. I hans «slow walks» beveger en seg sakte sammen i stillhet, på en rett linje, i flere timer av gangen.

Vandringen og kunsterfaringen har mye til felles. Begge handler om å tre ut i det ukjente, i uoppdagede landskap – om å erfare, observere, finne rytmen, utforske, undersøke, skape, reflektere og vurdere. Men det å erfare kunst er også en vandring i seg selv. Enten vi vandrer ute eller inne i et galleri, er erfaringen både en vandring i verkets idégrunnlag og historie, i kunstnerens sinn og sansning, og i våre egne historier, referanser og levde liv. Visuelt, sanselig og intellektuelt er vi ikke bare betraktere, men vandrer – observatører, utforskere og aktører som både skaper og er del av verket i bevegelse. Som med vandringen kan kunsten åpne opp for noe som ennå ikke er erfart, og få oss til å bryte ut av tilvante tankemønstre. Estetiske erfaringer er noe vi gjør og gjennomgår, med pauser og hvileskjær. Slik handler det å kunstvandre også om å stoppe opp i kunsten.

På din vandring stopper du kanskje opp ved kunstnerduoen Elmgreen & Dragsets *Cooling Bag* på Storeplenen. Dette er en skulptur som også peker utenfor Ås – i det at den er plassert på ytterligere syv steder, i alt fra Svolvær til Arizona. På hvert sted får skulpturen en ny betydning. Her på Storeplenen kan den invitere til piknik, men når du tar deg tid til å menneskebade, kan den også gi referanser til alle de som frakter kjølebager mellom laboratoriene på universitetsområdet. Hvis du videre skulle la deg lede av tilfeldig forbipasserende, kommer du før eller siden til Uraksen, der du finner en skulpturserie som er skapt i samtale med nettopp kjølebagen. Med verket *Løsrivelsen* inviterer kunstnerduoen Aurora Sander deg til å fortsette pikniken på det flyvende teppet (sammen med noen ivrige maur som bærer med seg frukt og ost). Så slå deg ned, spis matpakke, les en bok eller legg deg ned mens du lar tankene vandre. Eller inviter til en samtale med en du møter på din vei – kjent som ukjent. Lar du så blikket vandre, får du øye på bronseskulpturen *Feeding from the Tree of Knowledge* på høyden mellom de gamle og nye bygningene, som står som et symbol på overlevering og tilvekst av kunnskap. Også kunstneren Kathrin Schlegel har vært opptatt av å skape et sosialt møtepunkt for avslapning, studier og samtaler. Skulpturen er basert på et lav hun fant på det gamle tuntreet som ble plantet i forbindelse med grunnleggelsen av Landbrukshøgskolen i 1864. Da kunstneren la lavet under lupen, fikk hun øye på dets delikate fibre og vakre årer, som minnet henne om et miniatyrtr. Schlegel leser tuntreet som et kunnskapens tre med referanser til treet i Edens hage, men også til Yggdrasil – livets tre, som etter ragnarok ble en kilde til nytt liv.

Fra bronseskulpturen kan du tegne en fysisk og tematisk linje til Marte Johnslis store, skulpturelle takinstallasjon *Honningdogg*, som du ser gjennom vinduene i tingstedet Bikuben. Også her er referansen til Yggdrasil tydelig – livets tre, som ikke bare står som et symbol på kunnskap og det som binder universet sammen, men som også var det stedet der gudene møttes til ting. Ifølge Snorresagaen var honningdogg det folk kalte det som dryppet ned fra Yggdrasil, og slik kan de store honningdråpene i farget glass tolkes som livseliksir som gir næring til andre levende vesener. Så er honningdugg også det sukkerholdige sekretet som skilles ut av sugende insekter, som bladlus, maur og bier. Hvis du vandrer videre, stopper du kanskje opp ved et annet verk som vekker spørsmål om kunnskap – tro, tvil og sikker viten. Skulpturen *Doxa* står ved inngangspartiet til Veterinærbygningen i form av to høyreiste hender i eik, som Gunvor Nervold Antonsen har skåret ut med motorsag. Hendene står rygg mot rygg, og mens den ene hånden er åpen og strekker seg mot himmelen, er den andre lukket. På drift får du kanskje øye på flere andre hender av den samme kunstneren, denne gang i bjørk og poppel. Liggende vil disse fungere som insekthotell, før de gradvis brytes ned og forsvinner. Mens du står utenfor Veterinærbygningen, kanskje sammen med noen andre, kan dere erfare et monumentalt veggmaleri gjennom de opplyste vinduene. Med det maleriske rommet *Everything Flows* har Apichaya Wanhiang fremkalt en form for sanselig oversvømmelse, inspirert av et fotografi av familiens

oversvømte risåkre i hjemlandet Thailand. Her kan samtalen vandre til tema som økologisk ubalanse, som også ligger til grunn for Anders Smebyes veggmaleri *Ex-Situ* bak de opplyste vinduene i Veterinærinstituttet. Foran maleriet ser dere fire hengende skulpturer basert på hjerneskaninger av ulv, bjørn, jerv og gaupe. Individ som ivaretas *ex situ*, eksisterer i en lomme utenfor sitt naturlige habitat. På videre vandring kommer dere kanskje til stien ved parkeringsplassen, der dere finner skulpturen *Silent Codes* av Lars Morell. Her problematiseres det synlige og usynlige, det fordekte og det skjulte – i erfaringen av et svart draperi som skjuler en dyrelignende form. Verket har referanser både til skulpturhistoriens bruk av stofflige draperier og illusoriske triks. På Campus Ås kan verket reise spørsmål om genetik og forskning på dyr. Ved Lille Årungen kan dere så erfare kunstnerduoen Daniel Dewar og Grégory Gicquels rosa marmorskulptur *The Waste*, som reiser flere spørsmål – om liv, død og håndtering av menneskelig avfall.

På videre vandring er det mange flere verk å erfare, både inne og ute, i tillegg til at kunstvandringen også fortsetter i tid. I Nordskog, som også er et arboret – en systematisert samling av trær og busker som er dyrket med sikte på forskning, undervisning og utprøving – vil de tre kunstnerne Hanan Benammar, Maren Dagny Juell og Bjørn Mortensen inspirere oss til videre utforskning og eksperimentering. Når det inviteres til samling i skogen, i form av midlertidige kunstprosjekt, vil trærne spre rykter, hverdagsobjekt komme i tale og vekster og dyr ta bolig i en keramisk krukke.

Det å kunstvandre handler om å bevege seg, bli beveget og bli forskjøvet, og når du kunstvandrer på Campus Ås, kan du tre ut i det ukjente og bryte ut av tilvante tankemønstre. Du kan kunstvandre alene, for å «få igjen hjernen» med et blekkhus i stokken, eller sammen med andre – i stillhet eller i samtale – for nettopp å sammen øve seg på å møte det som ennå ikke er erfart. Du kan gå raskt eller sakte, følge kart eller la omgivelsene og tilfeldig forbipasserende lede deg. Du kan gå deg vill eller bort. Og glem ikke å menneskebade mens du vandrer mellom verk, monument og bygninger, i parken og i skogsområdet – i idéer, kunstnerskap, utdanningshistorie, akademiske tradisjoner, men også i alle du møter på din vei. Gjør det å vandre til en hverdagshandling som tar deg vekk fra hverdagen. Dess mer du gjør deg kjent med steder og verk, dess flere minner og assosiasjoner venter på deg når du kommer tilbake.

Kamilla Freyr, april 2021

Kamilla Freyr er doktorand i filosofisk estetikk ved Universitetet i Uppsala, universitetslektor ved Institutt for estetiske fag, OsloMet – storbyuniversitetet, samt kunst og formidlingsleder ved Lauvli – Theodor Kittelsens kunstnerhjem, Buskerudmuseet.

Forside: Kathrin Schlegel, *Feeding from the Tree of Knowledge* (detalj), 2020
Bakside: Carl Nesjar, *Helårsfontene* (detalj), 1971
Sentralt: Steinar Haga Kristensen, *The Study* (detalj), 2020
Daniel Dewar og Grégory Gicquel, *The Waste* (detalj), 2020

Utgiver: KORO, 2021

© Kathrin Schlegel. Foto: KORO/Øystein Thorvaldsen
© Carl Nesjar/BONO 2021. Foto: NMBU/Håkon Sparre
© Steinar Haga Kristensen/BONO 2021. Foto: KORO/Øystein Thorvaldsen
© Daniel Dewar og Grégory Gicquel, Foto: KORO/Øystein Thorvaldsen

Design: Ulf Carlsson
Trykk: TS Trykk/Litografia

